

Stockholm den 5 juni 1942.

Överlämnas till Överstelöjtnanten
Friherre Wrede, Kungl. Järnvägsstyrel-
sens militärbyrå, för kännedom.

R. Kumlin

t. f. Chef för Politiska Avdelningen.

Avskrift.

H E M L I G

KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAVANDE
I NORRBOTTENS LÄN

Landskansliet N:o H:A 54
1942

Till

Herr Byråchefen R. Kumlin,

Kungl. Utrikesdepartementet

S t o c k h o l m .

Med anledning av Eder skrivelse den 20 maj 1942 angående lagring i Luleå av stenkol för tyska myndigheters räkning får länsstyrelsens härmed meddela, att länsstyrelsen, som tidigare icke haft någon direkt befattning med ifrågavarande angelägenhet, från distriktschefen vid statens järnvägars V distrikt och tullförvaltaren i Luleå inhämtat följande.

Under år 1941 ankom med tyska båtar vissa kvantiteter stenkol, av vilka den större delen lossades direkt i malmvagnar och fraktades med järnväg till Narvik. Återstoden, tillhoppa omkring 12.000 ton, upplagrades till allra största delen nära Gammelstad i Nederluleå socken, c:a 10 km norr om Luleå, och en mindre del på Statens Järnvägars kolupplag i Luleå, där ett utrymme tillfälligt fanns ledigt. Båda dessa kollager äro numera tömda. Den sammanlagda mängden av vad som gick direkt till Narvik, den på nämnda kolupplag lagrade kolmängden, och nämnda 12.000 ton anses utgöra vida mindre än 75.000 ton.

Att lagring av stenkol här ifrågasättes lär huvudsakligen bero på att tomvagnstågen med malmvagnar regelmässigt icke gå längre än till Malmberget och Kiruna och icke utan fördröjande av malmexporten kunna ta kolen till Narvik; dessutom lära ägarna till kolen icke ha möjligheter till mottagande av alltför stora kvantiteter på en gång i Narvik.

Ägarna till kolen lära ha funnit upplagringen vid Gammelstad förenad med alltför stora besvärligheter (lastningsförhållandena voro obehärliga, svårigheter med ånglok på den enskilda järnvägen Gammelstad-Karlsvikshyttan uppstodo) och önska en lämpligare plats. Vid förhandlingar med Statens Järnvägars distriktsförvaltning i Luleå ha även andra platser varit på tal (exempelvis Notvikens station 7 kilometer norr

om Luleå), men man har stannat vid ett område strax söder om lokstallarna på Svartön inom Luleå stad, varom förhandlingar nu pågå. För området skulle ingen särskild hyra betalas; varuägaren skulle emellertid bekosta framdragande av ett järnvägsspår med 20.000 - 25.000 kronor.

Länsstyrelsen föreställer sig att den firma, som nu representerar de tyska myndigheterna i likhet med deras tidigare ombud förskaffar sig tillstånd från vederbörande statliga kommission för varans behandling som transitogods. I så fall torde, lika litet som tidigare, erfordras lokal myndighets tillstånd för upplaget.

Huruvida militära skäl tala mot ifrågavarande upplagring under antagande att Luleå stad därmed skulle bliva ett mera åtråvärt mål för luftbombardemang, är för länsstyrelsen svårt att bedöma. Allmänt talat torde anläggningarna för malmskeppningen på Svartön vara mera lockande för dylika företag än några tiotusental ton stenkol. För den allmänna opinionen märks ett förråd på nu föreslagen plats avgjort mindre än förrådet vid Gammelstad. Luleå i landskansliet den 30 maj 1942.

(undert.) D. Hansén

(undert.) Thorsten Aurén